

Vergaderjaar 2020–2021

21 501-08

Milieuraad

D

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT EN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 februari 2021

Hierbij bieden wij u, mede namens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking, de geannoteerde agenda aan van de informele video-conferentie van EU-milieuministers van 18 maart 2021, zoals deze aan de Tweede Kamer is verzonden.

Daarnaast wordt u geïnformeerd over de Nederlandse inbreng in het kader van de publieke consultatie over de nul-vervuilingsambitie. Deze inbreng is als bijlage bijgevoegd.

Wij vertrouwen erop u zo voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
B. van 't Wout

GEANNOTEEERDE AGENDA

Op de agenda van de informele videoconferentie staan een beleidsdebat over de Batterijenverordening, gedachtewisselingen over het Europees Semester en de EU Klimaatadaptatiestrategie en AOB punten over het 8^e Milieuactieprogramma, de Europese Klimaatwet en de Duurzame Chemicaliënstrategie.

Batterijenverordening

De Commissie heeft op 10 december 2020 het voorstel voor een verordening met betrekking tot batterijen uitgebracht. Het Portugese voorzitterschap heeft het voorstel geagendeerd voor een eerste beleidsdebat. Uw Kamer is volgens de gebruikelijke procedure geïnformeerd over het voorstel en het kabinetstandpunt¹.

Inzet Nederland

Het kabinet verwelkomt het voorstel en zal in de discussie tijdens de informele videoconferentie uitdragen dat het voorstel een positieve bijdrage levert aan de transitie naar een circulaire economie en het reduceren van CO₂-emissies. Daarbij zal Nederland vooral de voorgestelde eisen voor een duurzamere productie van batterijen met een langere levensduur, een lagere CO₂-voetafdruk en met toepassing van meer recyclelaar benadrukken, evenals de toegang tot batterijdata van elektrische voertuigbatterijen. Ook zal het kabinet zich positief uitspreken over de voorstellen voor verbeterde prestaties op het gebied van inzameling en recycling-efficiëntie, zodat grondstoffen uit batterijen optimaal teruggewonnen worden. Wel zal het kabinet pleiten voor een betere meetmethode voor de inzameling en voor een meer ambitieuze aanpak met betrekking tot de inzameling van batterijen in lichte voertuigen zoals e-bikes. Deze batterijen worden in sterk toenemende mate op de markt gebracht en kunnen bij afdanking in het restafval leiden tot afvalbranden.

Ten aanzien van de rechtsgrondslag zal het kabinet bepleiten om het voorstel naast de interne markt grondslag ook op de milieugrondslag te baseren. Met name waar het gaat om het afvalbeheer van batterijen biedt de keuze voor een pure interne markt grondslag beperktere mogelijkheden om waar wenselijk op nationaal niveau aanvullende of verdergaande maatregelen te treffen om het milieu te beschermen. Bijvoorbeeld bij het stellen van inzameldoelen voor batterijen of bij de invulling van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV). Wat betreft dit laatste aspect zal het kabinet tevens inzetten op een optimale aansluiting bij de kaders voor UPV uit de Kaderrichtlijn afvalstoffen en de nationale implementatie hiervan.

Indicatie krachtenveld

Lidstaten hebben het voorstel over het algemeen positief ontvangen. Wel geeft een aantal lidstaten aan kritisch te zijn over de interne markt grondslag in plaats van een dubbele grondslag van interne markt en milieu, omdat hiermee beredeneerd wordt dat het milieu van ondergeschikt belang is. Ten aanzien van het instrument van een verordening geeft een aantal lidstaten aan zorgen te hebben dat dit belemmerend zou kunnen zijn voor de invulling van nationale regelingen voor UPV op zodanige wijze dat deze aansluiten bij het nationale stelsel.

---

¹ Kamerstukken II 2020/21, 22 112, nr. 3041.

Europees Semester: Resilience and Recovery Facility (RRF) & groene transitie

Tijdens dit agendaonderdeel vindt een gedachtewisseling plaats over hoe de nationale herstelplannen (*Recovery and Resilience Plans*, RRP's) kunnen bijdragen aan het bereiken van de duurzaamheidsdoelen in het kader van de groene transitie. Daarnaast zal ook een debat plaatsvinden over de toekomst van het Europees Semester, in de context van de *Recovery and Resilience Facility* (RRF) en de groene transitie.

Inzet Nederland

Zoals beschreven in de kamerbrief van 12 januari jl.² is de RRF opgericht om met investeringen en hervormingen het economisch herstel en weerbaarheid in lidstaten te bevorderen en tegelijkertijd de digitale en groene transitie te ondersteunen. De RRF is daarmee een middel om structurele hervormingen te stimuleren. Het doorvoeren van structurele hervormingen die in lijn zijn met de landspecifieke aanbevelingen uit het Europees Semester was een belangrijke voorwaarde voor het kabinet om in te kunnen stemmen met de oprichting van de RRF. Een volgend kabinet zal voor Nederland het herstelplan indienen.³

Het kabinet acht het van belang dat de RRP's bijdragen aan de groene en digitale transitie. Het kabinet steunt dan ook de bindende percentages voor bestedingen aan klimaat (37%) en digitaal (20%) binnen de RRP's. Daarnaast steunt het kabinet de toevoeging van het *do no significant harm*-principe, om ervoor te zorgen dat de RRF-middelen geen afbreuk doen aan de Europese klimaat- en duurzaamheidsdoelen. In de uitwerking van de RRP's zal de Commissie er goed op moeten toezien dat lidstaten de *do no significant harm*-toets en de klimaattracting methodologie goed hebben uitgevoerd.

Wat betreft de toekomst van het Europees Semester en de rol van de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) vindt het kabinet het van belang dat de focus van het Europees Semester als coördinatie-instrument voor economisch en arbeidsmarktbeleid behouden blijft. Voor de integratie van de SDG's in het Europees Semester verkiest het kabinet dan ook een aanpak waar een duidelijke scheiding wordt aangebracht tussen enerzijds aanbevelingen op het Stabiliteits- en Groeipact (SGP) en de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden (MEOP) en anderzijds monitoring op andere beleidsterreinen, zoals de SDG's.

Indicatie krachtenveld

In de discussie over de vergroening van het Europees Semester in de Milieuraad van 5 maart 2020, gaven lidstaten aan de vergroening van het Europees Semester te steunen. De Europese economie zal een noodzakelijke transitie moeten ondergaan tot een klimaatneutrale, circulaire en schone economie. Daarnaast is er een mogelijk toenemende relevantie van klimaat- en milieurisico's voor de macro-economische en budgettaire stabiliteit van de lidstaten en de EU als geheel. Daarbij werd het belang van sociale en duurzame stabiliteit voor economische stabiliteit benadrukt. Tevens werd benadrukt dat de focus van het Europees Semester op macro-economisch beleid behouden moet blijven. Aandacht werd gevraagd voor het voorkomen van dubbele monitoring op de SDG's en voor de administratieve lasten die hieruit zouden kunnen voortkomen.

² Kamerstukken II 2020/21, 21 501-07, nr. 1737.

³ Kamerstukken II 2020/21, 21 501-20, nr. 1626.

Klimaatadaptatiestrategie

Het Portugese Voorzitterschap is voornemens om de in de Europese Green Deal aangekondigde EU Klimaatadaptatiestrategie, waarvan de publicatie momenteel is voorzien op 24 februari 2021, op hoofdlijnen te bespreken tijdens de informele videoconferentie van 18 maart.

De nieuwe strategie zal opgebouwd zijn uit een viertal doelstellingen:

1. Kennisontwikkeling (vooral met betrekking tot mogelijke maatregelen);
2. Meer systematische aandacht voor klimaatadaptatie op andere beleidsterreinen;
3. Een versnelling van de uitvoering van klimaatadaptatiemaatregelen; en
4. Het spelen van een actievere rol door de EU op het internationale speelveld, zowel multilateraal als bilateraal.

Inzet Nederland

Nederland is voorstander van een gedegen klimaatadaptatiebeleid waarbij de aandacht (vanuit historisch perspectief) vooral is gericht op bescherming tegen water, vanuit het oogpunt van zowel zeespiegelstijging als overstroming van rivieren. Samenhangend daarmee staat ook waterschaarste (droogte) steeds hoger op de agenda in Nederland. Daarnaast neemt ook het belang van de aanpak van hittestress toe en richt Nederland zich steeds meer op de toepassing van op de natuur gebaseerde oplossingen. Hoewel veel maatregelen nationaal moeten worden genomen is internationale samenwerking en kennisdeling, ook gericht op weerbaarheid, onontbeerlijk. Nederland zal bijdragen aan een ambitieuze EU-klimaatadaptatiestrategie, waarbij we voortbouwen op de resultaten die met de Climate Adaptation Summit (CAS2021) in gang zijn gezet om actie op klimaatadaptatie te versnellen. Wanneer het voorstel voor de EU-klimaatadaptatiestrategie is gepubliceerd, zal uw Kamer volgens de gebruikelijke procedure middels een BNC-fiche worden geïnformeerd over het voorstel en de Nederlandse inzet.

Indicatie krachtenveld

Het merendeel van de lidstaten is voorstander van het voeren van klimaatadaptatiebeleid. Een aantal lidstaten gaat qua ambitie gelijk op met Nederland en kijkt niet alleen naar de middellange termijn, maar werkt ook aan beleid op de lange termijn (na 2050). Het is voor Nederland zaak om met gelijkgestemde lidstaten te zorgen voor een voldoende effectief Europees en mondiaal klimaatadaptatiebeleid.

Diversen

= 8^e MAP

Het Portugese Voorzitterschap zal informatie verstrekken over de stand van zaken ten aanzien van het voorstel voor een besluit voor een 8^e Milieuactieprogramma (MAP), dat op 14 oktober 2020 is gepresenteerd. Het 8^e MAP vormt, gezien de in 2019 uitgekomen Europese Green Deal en de bijhorende kaders voor het milieu en klimaatbeleid, ditmaal geen beleidsmatige routekaart. Het voorstel legt in plaats daarvan een focus op de effectieve implementatie en monitoring van de zes prioritaire doelstellingen die relateren aan de Europese Green Deal.

Inzet Nederland

Het is positief dat het voorstel aansluit bij verschillende klimaat- en milieustrategieën die de Commissie het afgelopen jaar heeft gepubliceerd. In de onderhandelingen heeft het kabinet ingezet op een duidelijke link tussen de Europese Green Deal en het MAP en benadrukt dat het uitblijven van beleidsacties in het huidige MAP geen precedentwerking moet hebben voor komende MAP's. Ook heeft het kabinet aandacht gevraagd voor de publieke consultatie t.b.v. de kernindicatoren die ten grondslag komen te liggen aan het monitoringsraamwerk en de randvoorwaarden, zoals effectieve integratie van het 8^e MAP in het Europees Semester en het gebruik van digitale en datatechnologieën.

Daarnaast acht het kabinet het van belang dat er bij de vaststelling van het MAP, gezien de looptijd van negen jaar, voldoende ruimte wordt gegeven voor de doorontwikkeling van de beleidsdoelstellingen indien nodig. Zoals omschreven in het BNC-fiche 8^e MAP, is het voor het kabinet van belang dat een volgende Commissie voldoende aandacht geeft aan de concrete uitvoering van de via dit MAP vastgelegde doelstellingen, ook nu het MAP niet inzet op concrete beleidsacties. Bij het aantreden van een volgende Commissie zal hier dan ook op moeten worden toegezien.

Indicatie krachtenveld

Het merendeel van de lidstaten, incl. Nederland, is positief over het 8^e MAP binnen de grenzen die de huidige vorm biedt. Momenteel wordt nog gesproken over een manier waarop voldoende ruimte kan worden gegeven voor de doorontwikkeling van de beleidsdoelstellingen uit het 8^e MAP indien nodig. Dit is voor het overgrote deel van de lidstaten, waaronder Nederland, van essentieel belang.

= Europese Klimaatwet

De verwachting is dat het Portugese Voorzitterschap een terugkoppeling zal geven over de stand van zaken rond de trilogie met het Europees parlement en de Commissie over de EU-Klimaatwet. Het Voorzitterschap is voornemens om de onderhandelingen met het Europees parlement gedurende dit semester af te ronden, waarna de EU-Klimaatwet in werking kan treden.

= Strategie voor duurzame chemische stoffen

Op 14 oktober 2020 publiceerde de Commissie de Duurzame Chemicaliënstrategie, die onderdeel is van de Europese Green Deal. Het Portugese Voorzitterschap zal hierover tijdens de informele videoconferentie van 18 maart informatie verstrekken.

Inzet Nederland

Zoals eerder gedeeld met uw Kamer⁴ steunt Nederland de strategie en is graag bereid de Commissie bij te staan bij het verder uitwerken ervan. Het kabinet zal zich inzetten voor conclusies die het ambitieniveau en een voortvarende implementatie van de strategie steunen. Daarnaast zal het kabinet specifiek aandacht vragen voor het integraal uitfaseren van emissies van zeer zorgwekkende stoffen. Het kabinet bespreekt in informeel verband met andere vooruitstrevende lidstaten hoe deze ondersteuning op een effectieve en efficiënte manier vorm kan worden gegeven.

⁴ Kamerstukken II 2020/21, 22 112, nr. 2981.

Indicatie krachtenveld

Tijdens de Milieuraad van 17 december 2020 gaven de lidstaten brede steun aan deze strategie en achtten ze het algemene ambitieniveau van de strategie passend. De lidstaten toonden belangstelling om verder te werken aan toekomstige voorstellen die deel uitmaken van de strategie en gaven aan nauw betrokken te willen blijven bij de uitvoering ervan.

Publieke consultatie nul-vervuilingsambitie

In november 2020 startte de Commissie een publieke consultatie over het in de Green Deal aangekondigde actieplan om de vervuiling van lucht, water en bodem tot nul terug te brengen. De Nederlandse inbreng voor de consultatie is als bijlage bijgevoegd. Europees beleid is een belangrijke bouwsteen in ons streven de chemische verontreiniging van lucht, bodem en water te voorkomen. Daarom ondersteunt Nederland de nul-vervuilingsambitie, waar preventie een belangrijke rol in speelt. Nederland vraagt verder om een effectieve invulling en een goede samenhang tussen de verschillende beleidstrajecten. Haalbaarheid en uitvoerbaarheid moeten hierbij in het oog worden gehouden. De consultatie zal als input dienen voor het actieplan dat de Commissie in het tweede kwartaal van 2021 zal publiceren.

Public Consultation on the European Union's Action Plan «Towards a Zero Pollution Ambition for Air-Water and Soil» – Netherlands contribution –

Introduction and general ambition

This document builds on the non-paper «Dutch vision on the Zero Pollution Ambition» (Annex I). The perspective is on the environmental compartments: water, air and soil. Other aspects, such as pollution of consumer products and light, may be part of the Zero Pollution Action Plan (ZPA), but are not (yet) part of this contribution. The intention of the ZPA as stated by the European Commission is adhered to in this response. Questions raised by the European Commission in the context of the public consultation will be included where relevant.

The Netherlands supports the goal, the broad scope and the interrelated solutions that the Commission is looking for, including through the links with actions in the field of climate change and adaptation, the circular economy, the common agricultural policy and the biodiversity strategy. This ambition must be translated into an effective policy, learning from previous relevant strategies. In view of the many actions and interrelationships, it is of great importance to keep an eye on the relationship between them, so that all the actions in the various policy fields result in a coherent approach that contributes to achievement of the environmental targets. For The Netherlands, the link with the National Environmental Vision (NOVI) and the National Environmental Policy Framework (NMK) applies.

With regard to the ambition to reduce pollution to zero, it is important that this ambition is translated into concrete environmental goals. It must be made clear whether the ambition to reduce pollution to zero means that the environmental quality requirements of various directives must be met, or whether, for example, emissions to water, air and soil must actually be reduced to zero. Feasibility and practicability should be kept in mind. A general point of concern is the timeline by which the implementation must take place, in combination with sufficiently involving stakeholders in the process. Proposals from the Commission must be accompanied by a well-founded Impact Assessment, including budgetary implications for all stakeholders.

Commitment to the prevention of pollution and restoration of water, air and soil

To ensure clean air, water and soil, healthy ecosystems and a healthy living environment for all Europeans, the EU must ultimately reduce pollutant emissions to zero and ensure this is done through appropriate regulation, monitoring and reporting, surveillance and enforcement. In addition, the ambition to combat pollution must be integrated into all further policy developments within the EU in such a way that economic growth and the progressive reduction of pollution go hand in hand. The Netherlands agrees that this ambition must be the guiding principle for future EU policy. Pollution is not a problem that is limited to the European level, but it is a global issue. The Netherlands endorses the importance of (continuing to) put this problem and possible solutions on the international agenda.

At the moment, a wide range of legislation and regulations is already in place at European level. This varies from regulations about the access to the market and the use of substances and products, limiting emissions, discharges and losses and taking measures to combat environmental pollution. This comprehensive package has in itself helped reduce

environmental pollution, but it is nowhere near enough. This is also the conclusion of the 6th edition of «The environment in Europe – Status and outlook 2020» (SOER2020) published by the European Environment Agency once every five years, containing the results of an extensive analysis of the state of the environment in Europe. SOER2020 puts the current environmental status and the results achieved so far, along the bar of the policy objectives set out in the 7th EAP: (1) to protect, conserve and enhance the natural capital of the EU; (2) transform the EU into a resource-efficient, green and competitive low-carbon economy and (3) protect EU citizens from environmental pressures and risks to health and well-being. The message of SOER2020 is clear: Europe is undeniably making insufficient progress in tackling environmental problems. The protection of biodiversity and the protection against environmental risks for health and well-being are of the greatest concern.

The aforementioned ambition rightly pays attention to prevention. The development of chemical substances and preparations that are in themselves safe for humans and the environment and production processes from which no emissions into the environment take place, in combination with recycling, is expected to be a long-term process. Until then, attention remains necessary for stopping or combating emissions, discharges and losses to water, air and soil through a source-based approach. In the coming years too, efforts will continue to be necessary in innovation and the development of emission-limiting measures, including tightening up Best Available Techniques.

Many routes contribute to exposure. For instance through (un)intended emissions to air, water and soil, of substances as well as mixtures, but also via materials and products during production, the life cycle and the waste phase. We call upon the Commission to come up with an integrated approach in the ZPA that addresses all these exposure pathways, in order to protect human health and ecosystems effectively and efficiently. We also request to address with priority, the emissions of substances that meet the criteria for identification as substances of very high concern, such as carcinogenic, mutagenic and reprotoxic substances (CMR), persistent bioaccumulative and toxic substances (PBT) very persistent and very bioaccumulative substances (vPvB), persistent and mobile toxic substances (PMT), very persistent and very mobile substances (vPvM) and endocrine disrupting substances (EDS). It is also proposed to investigate how closing material cycles can contribute to the autonomy of the Union, such as recovery of struvite from urine in livestock farming and from wastewater. This can improve strategic autonomy with regard to phosphate extraction outside the EU, while at the same time substantially reducing emissions of heavy metals, especially cadmium, to agricultural land.

The burden on the environment by plastics and the effects this causes are evident. The EU Plastics Strategy is expected to lead to a reduction in this burden. In addition, attention is required to reduce the burden caused by so-called microplastics. The Netherlands supports the work of the European Chemistry Agency (ECHA) to achieve a ban under REACH for the conscious use of microplastics in products. It must be prevented that such a ban will lead to the use of nanoplastics as replacements. Measures to reduce the impact on the environment by microplastics that are created as a result of wear and tear of plastic material such as plastic litter, car tires and paint will also (have to) be addressed within the Plastics Strategy. Within the framework of the Multiannual Financial Framework (MFF), there is a call to stimulate fundamental research under Horizon2020 into the largely unknown effects of micro- and nanoplastics on human health and the environment.

In addition to the focus on prevention, it should also become clear what the ambitions are with regard to restoring soil and (ground) water quality in cases where contamination is still present. A system approach is important here.

Deployment per environmental compartment/subject

Water

- In practice, so-called emerging substances (such as PFAS, microplastics, pharmaceutical residues) are found in the environment, both water and soil. This may be due to the improved analytical methods, but there may be other reasons as well. Further research is useful in order to learn lessons from this. A knowledge program to identify omissions in the current legal framework and the risks of these substances, and measures to limit or control these risks should be part of this. Attention should also be paid to environmental effects that occur between member states, such as re-contamination via rivers.
- By 2027, measures must be taken to meet the environmental objectives of the Water Framework Directive (WFD). It should be possible in the WFD to take measures after 2027 to meet new challenges regarding water quality, if necessary.
- Use of other monitoring techniques such as effect-based monitoring and the potentially affected fraction of species by multiple substances (msPAF). In order to make this possible in practice, it must be possible to deviate from the current directive for reasons of cost-effectiveness.
- Implement the results of the SOLUTIONS project, whereby, in order to control the total expenditure on monitoring, room must be created for the now mandatory components that can be replaced with the results of SOLUTIONS.
- Although a source-based approach is the starting point to prevent harmful substances from entering the environment as much as possible, in the case of pharmaceutical residues it is the use of these pharmaceuticals that cause residual emissions. For this reason, additional treatment may be required at certain sewage treatment plants. For this reason, The Netherlands welcome the revision of the Urban Wastewater Directive to look at a further approach to emerging substances.
- In EU regulations that regulate access to the market, such as the Pesticides Regulation and REACH, substances are assessed for their risk to humans and the environment. It is important that the environmental quality standards, which are used to determine the risk of substances for the environment, are derived in an identical manner under the various legal regimes. The assessment of a substance with regard to risk to humans or the environment should be identical in all legal frameworks in which this takes place. The Netherlands welcomes therefor the principle of one-substance-one assessment from the chemicals strategy for sustainability, where appropriate considering the characteristics of a substance.
- It is desirable to also take or take more into account the impact on the ozone layer and the greenhouse effect, because of their indirect effects on people and the environment. For example, when assessing plant protection products or biocides, the greenhouse effect of a substance is not a criterion at the moment. The combined criteria should promote replacement of high risk by low risk plant protection products and biocides.
- Despite the risk assessment for humans and the environment in the authorization of plant protection products and biocides, it is clear that these substances are still found in the environment at various locations in concentrations above the environmental quality standards. It is unlikely that this is only caused by use that deviates from the

statutory instructions for use. In some cases it may be caused by differences in environmental quality standards used in the frame of risk assessments under different EU legislation. Low-input farming should be encouraged. However, as long as pesticides and biocides are still being used, it is recommended to continue reviewing the assessment methods and adjust them if necessary. A fast effect of new scientific evidence and monitoring data from practice in the admission of plant protection products and biocides is desirable.

- Finally, it is pointed out that the inclusion of substances on the list of Priority Substances under the Environmental Quality Standards Directive never keeps up with the rate of emergence of substances. Supplementing and updating standards for other specific pollutants (cf Annex V.1.1, WFD, also referred to as national or river basin specific pollutants) is not appropriate, as long as they are seen as part of the ecological status whose target should have been achieved in 2015.

Air

- Despite significant improvements, air pollution is the main environmental cause of health problems in the EU and The Netherlands. Netherlands policy – both nationally and in the EU – focuses on generic measures that ensure that air pollution is reduced by means of an ambitious source-based policy and on an area-specific approach for densely populated locations with high concentrations of air pollution. A revision of the Air Quality Directive (2008/50/EC) is necessary to bring air quality requirements into line with the WHO guidelines, especially with regard to PM_{2.5}.
- From the perspective of protecting people and the environment, attention is also being drawn to the phasing out of substances that damage the ozone layer.
- The emission limit values based on the Industrial Emissions Directive for emissions from industry to the air must be tightened where possible, whereby the range of emission limit values must be narrowed, while maintaining a level playing field. In addition, it is desirable that the BREFs are revised more quickly than is currently the case.
- There must be stricter emission limits for house heating that is fired on solid fuels, such as wood stoves, which – unlike in the forthcoming Eco-design scheme – match well with the real emissions of these heating appliances.
- The new Euro7 emission limit values should apply to all vehicles regardless of engine type or fuel used and should also cover ammonia emissions. Enforcement requirements should ensure that service life of the vehicle under actual driving conditions the emission limits are met. The emission limit values should also take into account the greenhouse gas emissions of fluorinated refrigerants used in the air conditioning (F-Gas Regulation and the Mobile Air Conditioning Directive) so that synergy between both policy approaches takes place.
- An ambitious European source policy is also needed in the field of mobile equipment, inland shipping, agriculture and sustainable purchasing.

Soil

- In the Netherlands, thanks to an active soil policy, the unacceptable risks of historical pollution from local sources to humans, the ecosystem and groundwater are under control or remediated. A strategy for diffuse pollution is under development in the Netherlands. A knowledge program or plan for dealing with pollutants at the EU level is useful: from the discovery of new substances to actions that follow.

- The best available techniques (BAT) from European BREFs have been implemented in Dutch legislation and information documents for BAT. For preventive soil protection, the Dutch Soil Protection Guideline (NRB) is the information document with BAT. Statutory regulations comply with the NRB and permit regulations must be drawn up in accordance with the NRB. Prevention is by far the most desirable route for soil protection.
- The Commission recently published a public consultation for a new soil strategy. The relationship between the new soil strategy and the ZPA must be clarified.
- Soil differs from Member State to Member State. Soil policy, including the approach to contamination, can therefore differ. There must therefore be room for flexibility under the ZPA. Elements such as the administrative organization, the geographic situation (the Netherlands as a delta country) and the national use of soil and groundwater also give cause for this.

Noise

- The Commission should continue to support the development of European standards (in particular common assessment and monitoring methods) for underwater noise pollution. In addition, the Commission should place the subject of underwater noise in marine ecosystems higher on the agenda of international fora, such as the International Maritime Organization (IMO). This is to better coordinate the regulation for energy-efficient shipping and the harmful effects of pollution caused by underwater noise. In addition, more research is needed into underwater noise and technical innovations that can reduce underwater noise.
- With regard to noise, quieter vehicles should be made by tightening tire noise limits, in combination with the promotion of electric vehicles and quieter road surfaces.

Strengthen monitoring and reporting

Digitization

- The revision of the E-PRTR regulation (EC/166/2006) must be in line with the objectives of the ZPA without unnecessarily increasing the regulatory burden and the administrative burden for businesses and government.
- There should be more flexibility for Member States to use innovative monitoring and assessment methods. Administrative (reporting) burdens must be limited as much as possible.
- The use of models and data science, also with existing measurement data and non-target screenings, can yield a lot of useful information for tackling substances that pollute the water and which have received insufficient attention for various reasons (due to high mobility and poor measurability).
- Joint monitoring of the marine environment is necessary to ensure consistent data collection that supports the development of tailor-made response solutions and allows the EU to take a leading role in the international management of oceans. The Commission should continue to support this effort by providing grants for EU projects in the various programs such as INTERREG, Horizon Europe and LIFE +, respecting the ceiling in the MFF.
- Environmental monitoring uses, among other things, satellites and drones. The disadvantage of satellites is the limited ability to bring them back in a controlled manner at the end of their useful life, creating an increasing amount of space debris. The use of drones is preferred, whereby it could also be looked at drones that can be

deployed at greater heights and for a longer period of time, such as those that are used for defense purposes, for example.

Monitoring and coherence with existing monitoring

- Attention to smarter use of existing monitoring data, such as happens in the NORMAN network and/or usage patterns (big data). The precautionary principle must be applied before substances are allowed on the market. The replacement of substances by alternatives with comparable harmful properties must also be avoided.
- In addition, more attention must be paid to an approach to identify emerging substances at an early stage. Early warning systems and research into toxicological characteristics (including predictions) for substances help. Signaling should take place with a view to market developments in order to identify new substances. Within this approach, attention must be paid to national-EU cooperation (how will signaling systems fit together).
- In this context, attention is drawn to the deployment of, for example, a group of experts to exchange signals. An example of this is the involvement of such a group in the EU-funded project as SOLUTIONS. The EC is called upon to support the setting up of online communities of practice/platforms that facilitate knowledge exchange on the management and remediation of contamination.
- It is important that the monitoring and reporting of the ZPA is drawn up in accordance with the monitoring mechanism of the 8th Environmental Action Program. Coherence with other environmental monitoring, such as the monitoring of CE, is also seen as relevant.